

чення безпеки життєдіяльності персоналу органів внутрішніх справ / Ю.О. Михайлова // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 618–623.

14. Серета В. В. Досвід діяльності підрозділів поліції Держави Ізраїль у налагодженні взаємодії з громадськістю / В.В. Серета // Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні : матеріали МНПК, присвяченої 50-річчю ДДУВС (17 березня 2016 року). – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2016. – С. 31–34.

Грибан В.Г. Охрана труда и социальная защита полицейских Украины. Рассмотрены отдельные вопросы по охране труда полицейских Украины и их социальную защиту на государственном уровне, сделаны соответствующие выводы и предложения.

Ключевые слова: охрана труда, социальная защита, полицейский, правоохранители, Национальная полиция, преступность, экстремальные условия, право на жизнь, Конституция Украины, законы, повышенный риск, вредные и опасные условия, льготы.

Hryban V.H. Labour safety an social security of Ukrainian police officers. Several questions about health and safety police of Ukraine and social protection at the state level made appropriate conclusions and suggestions.

Keywords: labour safety, social security, police officer, law-enforcement officer, National Police, crime, extreme conditions, right to life, Constitution of Ukraine, laws, increased risk harmful and dangerous conditions, benefits.

Надійшла до редакції 27.01.2017

Каблуков А.О.

кандидат технічних наук, доцент,
(Запорізький державний медичний університет)

Мирошніченко В.О.

кандидат технічних наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

Страхова О.П.

викладач
(Запорізький державний медичний університет)

УДК 351.7

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ МВС УКРАЇНИ

Розглянуто питання необхідності широкого впровадження в заочну форму навчання дистанційної складової на базі сучасних інформаційних технологій. Представлений короткий аналіз існуючих основних освітніх ініціатив ведучих компаній за дистанційною електронною формою навчання. Матеріали статті дозволяють зробити усвідомлений вибір освітніх сервісів і здійснити конкретні кроки по їх впровадженню в навчальний процес. Використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій в навчальному

© Каблуков А.О., 2017

© Мирошніченко В.О., 2017

© Страхова О.П., 2017

процесі дозволить підвищити якість підготовки діючих співробітників поліції в навчальних закладах МВС, а також знизити матеріальні витрати на їх навчання.

Представлені матеріали будуть корисні особам, що здійснюють управління і планування навчальним процесом ВНЗ МВС України і займаються впровадженням сучасних інформаційних технологій.

Ключові слова: *заочна форма навчання, дистанційне навчання, інформаційні технології, інформаційні ресурси, платформа навчального середовища, програмне забезпечення.*

Постановка проблеми. Підготовка висококваліфікованого співробітника органів внутрішніх справ в умовах заочної форми навчання, готового здійснювати професійну діяльність на високому рівні, вимагає уваги до змістовних, методичних аспектів розвитку педагогічних умов. Це обумовлює необхідність пошуку нових форм навчання та використання сучасних інформаційних технологій навчання.

Мета статті – розглянути заходи з підвищення якості підготовки студентів і курсантів заочного відділення вузів МВС, а також вибору платформи навчального середовища, найбільш прийнятної для державних вищих навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу. Кардинальні зміни, що відбуваються в даний час в усіх сферах українського суспільства, супроводжуються швидким ростом кількості професій, які потребують поглибленої юридичної підготовки, орієнтованої на конкретну сферу професійної діяльності фахівця. Процеси становлення нової державності України, зміни в економічній сфері викликали істотне загострення криміногенної ситуації в країні, значне зростання злочинності, в т.ч. її найбільш небезпечних форм. Ефективна протидія організованій злочинності, терористичним проявам, економічним злочинам, незаконному обігу наркотиків, зброї і т.п. неможлива без якісного поліпшення підготовки фахівців для правоохоронних органів, підвищення рівня їх професіоналізму.

У сфері професійної підготовки співробітників органів внутрішніх справ у даний час є багато проблем, пов'язаних з виконанням нормативів з дисциплін спеціальної підготовки. У провідних службах спостерігається нестача фахівців з юридичною освітою, що призводить до зниження ефективності роботи системи МВС. Збільшується число звільнених з МВС.

Усе це, а також ситуація в країні, визначає необхідність підвищення результативності оперативно-службової діяльності, зміцнення дисципліни співробітників, законності їх діяльності, заснованої на професійній компетентності, а також підвищення професійної підготовки діючих співробітників МВС.

Це пов'язано зі змінами структури міністерства, створенням нових підрозділів і, як наслідок, прийомом на роботу великої кількості нових співробітників, які не мають юридичної освіти [1]. Вони пройшли прискорене навчання в навчальних закладах МВС і, природно, хотіли б поліпшити свою професійну підготовку шляхом отримання якісної юридичної освіти без відриву від служби.

Заочна форма навчання є в даний час одним з різновидів придбання спеціальності практичними працівниками без відриву від службової діяльності. Підготовка фахівців за заочною формою навчання має ряд особливостей: включається адаптаційний період; більша увага приділяється вирішенню практичних професійних завдань для слухачів-заочників; потрібно менше матеріальних витрат з боку держави.

У той же час підготовка висококваліфікованого співробітника органів внутрішніх справ в умовах заочної форми навчання, готового здійснювати професійну діяльність на високому рівні, вимагає уваги до змістовних, методичних аспектів педагогічних умов. Відсутність на даному етапі досліджень, що розглядають основи заочної форми навчання, вплив педагогічних умов на якість підвищення навчальної діяльності, висвітлює один з недоліків заочної підготовки. Отже, питання організації професійної підготовки практичних працівників органів внутрішніх справ, підвищення якості їх підготовки вимагають пошуків нових форм і методів заочного навчання.

Одна з таких форм навчання, яка може бути реалізована на базі сучасних інформаційних технологій, – дистанційна форма навчання [7; 8; 9].

Дистанційну форму навчання фахівці зі стратегічних проблем освіти називають освітньою системою XXI століття. Актуальність теми дистанційного навчання полягає в тому, що результати суспільного прогресу, раніше зосереджені у сфері технологій, сьогодні концентруються в інформаційній сфері. Настала ера інформатики. Етап її розвитку в даний момент можна характеризувати як телекомунікаційний. Це середовище спілкування, інформації і знань. Виходячи з того, що професійні знання старіють дуже швидко, необхідно їх постійне вдосконалення. Дистанційна форма навчання дає сьогодні можливість створення систем масового безперервного професійного вдосконалення, загального обміну інформацією, незалежно від часових і просторових рамок. Крім того, системи дистанційної освіти дають рівні можливості реалізувати права співробітника МВС на освіту і отримання інформації. Завдяки концепції гаджетів, що розвивається в даний час, телекомунікаційні технології в дистанційному навчанні увійдуть в освітню практику як ефективний базис для підготовки і безперервної підтримки високого кваліфікаційного рівня фахівців.

Використання технологій дистанційного навчання – це реалізація комплексу заходів, спрямованих на використання обчислювальної техніки і комп'ютерних технологій у навчально-виховній роботі, в управлінні навчальним процесом. Дистанційна освіта (ДО) інтегрує існуючі методи навчання та надає їм якісно новий рівень. Основною ідеєю методики сучасних систем ДО є створення навчального та професійного інформаційного середовища, що включає комп'ютерні інформаційні джерела, електронні бібліотеки, відео- і аудіотеки, класичні підручники і навчальні посібники.

Система ДО органів МВС є однією із соціальних систем, що реалізує функції зміцнення правопорядку в суспільстві. Вона дозволяє майже вдвічі скоротити витрати на підготовку кадрів, підвищити практичну спрямованість

навчання, забезпечити безперервність підвищення кваліфікації співробітників без відриву від служби. В реаліях переходу до інформаційного мережевого суспільства цей вид комунікації займає найважливіше місце в забезпеченні інформаційного обміну знаннями, що істотно впливає на розширення можливостей громадських взаємодій і взаємозв'язків.

Зростання інформаційного потоку в мережевому суспільстві передбачає ускладнення процесів комунікації і прийняття рішень. Парадигма сучасної освіти передбачає перенесення акцентів з інформаційно-репродуктивного навчання, на змістовно-пошукове, що вимагає розвитку рефлексивної спрямованості мислення. З метою максимального наближення слухачів у відомчих вузах до практичної діяльності слід розробляти кваліфікаційні вимоги ДО за певними профілями підготовки фахівців підрозділів, наприклад: карного розшуку; інспекції безпеки дорожнього руху; охорони громадського порядку та інших. Така модель навчання дозволяє подолати розрив між теоретичним і прикладним знанням, а також забезпечує свободу вибору оптимального для себе темпу і методу навчання. Обов'язкова умова в даному процесі – це моніторинг результатів, їх регулярний аналіз і оцінка. Обрані методи повинні завжди давати очікувані результати.

Можливість коригування процесу навчання в результаті застосування інтерактивних технологій особливо важлива в системі освіти дорослих, яка не повинна копіювати традиційні академічні освітні процеси, орієнтовані переважно на теоретичні знання. Професійну підготовку при цьому доцільно здійснювати в напрямі від діяльності – до знань, що дозволяє вбудовувати лекційні заняття в освітній процес як результат колективної рефлексії і проблематизації конкретних запитів здобувачів вищої освіти.

При впровадженні ДО в навчальний процес виникає ряд питань, пов'язаних з оснащенням навчального закладу, забезпеченням курсантів, слухачів та викладачів сучасним телекомунікаційним обладнанням та відповідним програмним забезпеченням. Необхідно також чітко розуміти, що повинна «вміти» система ДО.

Згідно з [2], система онлайн-навчання повинна мати такі основні можливості:

- Розміщення матеріалів курсів у мережі на web-ресурсах;
- Реєстрація учня в онлайн-режимі;
- Проходження курсу, включаючи оффлайн-роботу з матеріалом і онлайн-спілкування з викладачем;
- Перевірка знань, тестування учнів у процесі навчання, сертифікація учнів після закінчення курсу навчання.

Так само система ДО повинна мати можливості подання інформації таких типів:

Текст; Графіка; 3D-графіка; Анімація; Flash-анімація; Аудіо; Відео.

Виходячи з вищевикладеного, проблема вибору платформи, на якій буде побудовано віртуальне навчальне середовище, є ключовою, і цей вибір залежить від цілого ряду чинників: які вимоги пред'являються до середовища; які

функціональні характеристики повинні бути присутніми; на яких користувачів орієнтовано середовище; і, що важливо, якими засобами володіють особи для придбання і підтримки необхідної платформи [3].

Існує два види платформ навчального програмного навчання:

- на базі комерційного програмного забезпечення;
- на базі Open Source (OS; вільно розповсюджені) рішень.

Найбільш поширений спосіб придбання програмної платформи ДО – це купівля готового рішення з документально оформленими можливостями, на базі якого організація-замовник вирішує завдання розгортання дистанційного навчання. У вартість програмного забезпечення зазвичай входить докладна документація, методична та технічна підтримка. При цьому організація-замовник самостійно вводить систему в експлуатацію.

Інший шлях – розгортання вільно розповсюдженого OS ДО силами організації. Такий шлях дозволяє значно знизити витрати на реалізацію проекту розгортання OS ДО, «заточити» систему під свої потреби і вимоги, однак майже вся тяжкість впровадження системи лягає на ІТ-службу організації. Проект по впровадженню може затягнутися в часі.

Для державних вузів і вузів МВС, зокрема, найбільш прийнятним, на наш погляд, є вибір вільно розповсюдженого OS ДО.

Аналіз використання систем OS ДО в освітньому секторі у провідних ВНЗ світу [4] представлено на рис. 1.

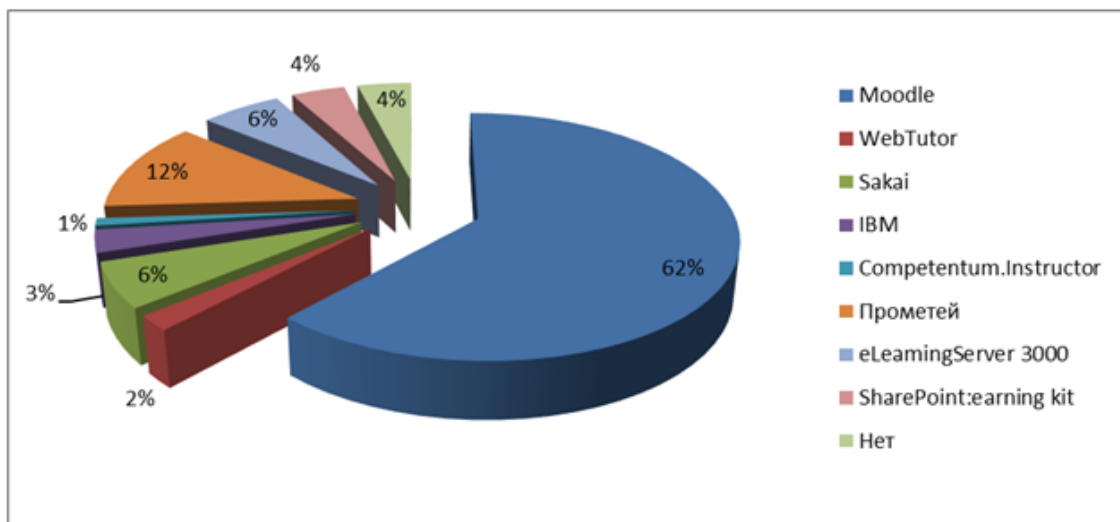

Рис. 1. Розподіл систем дистанційного навчання в освітньому секторі

З наведеної вище діаграми видно, що на першому місці з величезним відривом лідирує система Moodle, яка є безкоштовним програмним продуктом з відкритим кодом, що дозволяє її налаштовувати відповідно до потреб навчального закладу, а також забезпечити повний цикл дистанційної освіти.

Також перспективною є нова система онлайн навчання EDX, запущена Гарвардським університетом і Масачусетським інститутом технології (MIT).

Головна мета проекту – в об'єднанні зусиль двох провідних університетів зі створення сучасних онлайн-курсів безкоштовного навчання та на-

дання їх студентам по усьому світу.

На думку авторів, для вузів МВС України найбільш перспективними для використання в ДО є ці дві системи – Moodle і EDX.

Moodle – аббревіатура від Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище). Moodle – це вільна система управління навчанням, орієнтована перш за все на організацію взаємодії між викладачем і слухачами, хоча підходить і для організації традиційних дистанційних курсів, а так само підтримки очного навчання. Для використання Moodle досить мати web-браузер, що робить використання цього навчального середовища зручним як для викладача, так і для тих, хто навчається [5].

EDX – система безкоштовного онлайн навчання. Вона являє собою автоматизовану, засновану на комп'ютерних і інтернет-технологіях, систему управління освітою (СУО).

EDX, як будь-яка інша СУО, є веб-додатком, розташованим на сервері і доступ до нього здійснюється через браузер. Сервер зазвичай розташований в будівлі університету або факультету, але він може перебувати в будь-якому іншому місці. У своїй основі СУО дає викладачеві можливість створити веб-сайт курсу і управляти доступом до нього таким чином, щоб тільки студенти, що записалися на курс, мали можливість переглядати його. Крім контролю доступу, СУО надає широкий набір інструментів, які роблять навчальний курс більш ефективним. Платформа має власну соціальну мережу і акаунти, де слухачі курсів можуть ставити запитання, розміщувати виконані завдання, спілкуватися [5; 6].

Висновки. Для підвищення якості заочної освіти працівників МВС, зниження її фондомісткості, необхідно у відомчих вузах МВС України розпочати широке впровадження дистанційної освіти.

ДО на базі інформаційно-телекомунікаційних технологій дозволить:

1) проводити курси підвищення кваліфікації діючих співробітників органів МВС без відриву від виконання службових обов'язків;

2) організовувати семінари, лекції, практичні заняття з різних галузей права у групах слухачів, що територіально знаходяться в різних містах країни;

3) при наявності у слухачів певних гаджетів з відповідним програмним забезпеченням, вони можуть брати участь у семінарських, практичних і лекційних заняттях без присутності в навчальних аудиторіях;

4) в роботі семінарів, в якості викладачів, також без відриву від основної роботи, можуть брати участь професіонали, визнані фахівці системи МВС, що значно розширює можливості обміну досвідом;

5) завдяки можливостям, що надаються професійними соціальними мережами, професійними форумами, можливий розбір кейсів (ситуаційних завдань і реальних подій) за допомогою розподіленої навчальної групи, що дозволяє задіяти для вирішення проблеми інтелектуальні ресурси безлічі професіоналів, створюючи ситуації «мозкового штурму»;

6) ДО і супроводжуючі його функціонування інформаційно-

комунікаційні технології дозволяє налагодити об'єктивне оцінювання якості знань, отриманих слухачами, і їх професійну придатність, враховуючи їх активність при роботі з кейсами і оцінки, одержувані при підсумкових тестуваннях.

Для успішного функціонування таких СУО необхідно вирішити питання захисту професійних інформаційних мереж від несанкціонованого доступу.

Бібліографічні посилання

1. МВД Украины: Национальная полиция полностью сменила милицию через три месяца [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gordonua.com/news/politics/mvd-ukrainy-nacionalnaya-policiya-polnostyu-smenit-miliciyu-cherez-tri-mesyaca-92795.html>.
2. Готская И. Б. Выбор системы дистанционного обучения: аналитическая записка / И. Б. Готская, В. М. Жучков, А. В. Кораблев [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rakurs.spb.ru/2/0/2/1/?id=13>.
3. Демида Б., Сагайдак С., Копил І. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Комп'ютерні науки та інформаційні технології. – 2011. – № 694. – С. 98–107.
4. Батаев А. В. Обзор рынка систем дистанционного обучения в России и мире // Молодой ученый. — 2015. — №17. — С. 433-436.
5. Освітня платформа «Moodle»: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.org/>.
6. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник/ Ю. В. Триус, І. В. Герасименко, В. М. Франчук // За ред. Ю. В. Триуса. – Черкаси. – 220 с.
7. Центри дистанційного навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/tsentry-do>.
8. Наказ міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» №466 від 25.04.2013 р.
9. Наказ міністерства освіти і науки України «Про затвердження Змін до Положення про дистанційне навчання» №761 від 14.07.2015 р.
10. Васюк О. Теоретико-методичні аспекти організації дистанційної освіти/ О.Васюк// Вісник книжкової палати України. – 2011. – №2. – С.–30–32.

Каблюков А.А., Мирошніченко В.А., Страхова О.П. Пути повышения качества заочного обучения в вузах МВД. Рассмотрены вопросы необходимости широкого внедрения в заочную форму обучения дистанционной составляющей на базе современных информационных технологий. Представлен краткий анализ существующих основных образовательных инициатив ведущих компаний по дистанционной электронной форме обучения. Материалы статьи позволяют сделать осознанный выбор образовательных сервисов и осуществить конкретные шаги по их внедрению в учебный процесс. Использование современных информационных и телекоммуникационных технологий в учебном процессе позволит повысить качество подготовки действующих сотрудников полиции в учебных заведениях МВД, а также снизить материальные затраты на их обучение.

Представленные материалы будут полезны лицам, осуществляющим управление и планирование учебного процесса вузов МВД Украины и занимаются внедрением современных информационных технологий.

Ключевые слова: заочная форма обучения, дистанционное обучение информационных технологий, информационные ресурсы, платформа обучающей среды, программное обеспечение.

Kablukov A.O., Miroshnichenko V.O., Strakhova O.P. Ways to improve the quality of distance learning in higher education institutions Ministry of Internal Affairs. The authors has considered the implementation in distance learning remote component on the basis of modern information technologies. A brief analysis of the existing basic education initiatives

leading companies in the form of e-learning remote. Article allows to make an informed choice of educational services and to carry out concrete steps to implement them in the learning process. The use of modern information and communication technologies in the learning process will improve the quality of training in the MIA institutions, as well as to reduce the material costs of their education.

The materials will be useful to persons engaged in the management and planning of the educational process Ministry of Internal Affairs of Ukraine and universities engaged in the introduction of modern information technologies.

Keywords: *distance learning, information technology, information resources platform learning environment software.*

Надійшла до редакції 30.01.2017

Кобко Є.В.

кандидат юридичних наук
(*Національна академія внутрішніх справ*)

УДК 342.95 + 351.741/08

ОСОБЛИВОСТІ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ПОЛІЦІЇ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Стаття присвячена особливостям кадрового менеджменту поліцейських органів зарубіжних країн. Автор звертає увагу на основні особливості підготовки якісних поліцейських кадрів розвинених зарубіжних країн та можливості використання позитивного досвіду в Україні.

Ключові слова: *підготовка кадрів, функції поліції, зарубіжні країни, поліцейський, кадрове забезпечення, поліцейський персонал.*

Постановка проблеми. Теорія, нормативно-правове регулювання і практика кадрового забезпечення діяльності поліції в провідних країнах світу мають чималу специфіку, визначення і аналіз якої викликає, на нашу думку, велику зацікавленість як для об'єктивної і всебічної характеристики сутності інституту поліції в сучасному демократичному світі, так і з боку можливого використання відповідного досвіду для модернізації адміністративно-правових засад кадрової роботи поліції України.

Аналіз іноземних джерел дозволяє встановити: у всьому світі спостерігається достатньо постійна тенденція збільшення особового складу поліції. Так, в США його чисельність зросла за період з 1990 по 1995 рр. майже на 7 тис. чол. (поліція 49 штатів на 5,6 тис. і федеральна на 1,2 тис.) і склала близько 500 тис. службовців. Аналогічна картина мала місце у Франції. Там за ті ж роки поліцейський контингент збільшився на 5 тис. чол. і склав до початку 2000 р. 215 тис. співробітників. Вказана тенденція пов'язана, перш за все, із загальним зростанням злочинності, особливо в містах з населенням від 1 млн.